

CONGRESUL INTERNAȚIONAL „COMPUTER APPLICATION AND QUANTITATIVE METHODS IN ARCHAEOLOGY”, IAȘI, 25–27 MARTIE 1996

Între 25 și 27 martie 1996 a avut loc la Iași cel de-al 24-lea Congres internațional privind aplicațiile computerului în arheologie, organizat de către Institutul de Arheologie al Academiei Române – Filiala Iași, Universitatea „Al. I. Cuza” Iași, CIMEC (Centrul de Informatică și Memorie Culturală) al Ministerului Culturii – București și Universitatea din Southampton (Anglia). Comitetul de organizare a fost compus din domnii dr. Virgil Mihailescu-Bîrliba, dr. Vasile Chirica și Kris Lockyear.

Programul congresului, alcătuit după modelul manifestărilor științifice similare din Occident, a prevăzut, pe lângă sesiunile de comunicări, expuneri de postere și mai multe „ateliere” de lucru (workshops). Acestea din urmă, desfășurate între 23 și 24 martie 1996, precedând deschiderea oficială a congresului, au fost conduse de către specialiștii englezi, beneficiind de participarea a peste 50 de cercetători români. Temele dezbătute au fost următoarele: *Databases, Multimedia, Core data standards, Pottery analysis, Radio-carbon dates, Photogrammetric recording of standing building*; la acest din urmă „atelier” au fost făcute studii și măsurători la biserica „Trei Ierarhi” din Iași.

Deschiderea oficială a lucrărilor congresului a avut loc în dimineața zilei de 25 martie 1996, în Aula Filialei Iași a Academiei Române. După salutul adresat participanților de către dl. K. Lockyear în numele Comitetului de Organizare, au urmat discursurile domnilor prof. univ. dr. Mircea Petrescu-Dîmbovița, membru al Academiei Române și prof. univ. dr. Dan Gh. Teodor, directorul Institutului de Arheologie Iași, precum și un mesaj din partea Prefecturii județului Iași.

După prânz au fost susținute comunicări în cadrul următoarelor secțiuni: *General (I), Early Prehistoric Archaeology, Multimedia and the Web, Stonehenge, Images in analysis and presentation*. Dintre comunicări amintim: *The multiperiod palaeolithic site of Mitoc – Malu Galben* (V. Chirica, A. Cojocaru), *Computer processing of the palaeolithic record in the Czech Republic* (P. Skrdla), *Correlations between metallurgy from Transylvania and Anatolia* (M. Ciorța, Gh. Lazarovici), *Dating Stonehenge* (C. Bronk Ramsay, A. Bayliss). În această din urmă comunicare au fost analizate și interpretate cele mai noi datări, în corelație cu informația arheologică, în scopul construirii unui model statistic al cronologiei acestui controversat complex arheologic.

În seara primei zile, Filiala Iași a Academiei Române a oferit un cocktail, organizat la Muzeul Național de Istorie al Moldovei. Cu acest prilej, au fost vizitate sălile de arheologie și istorie veche din cadrul Muzeului de istorie. Ambianța și exponatele au impresionat, conducerea muzeului având merite deosebite în reușita acestei serii (doamna director adj. Rodica Radu).

A doua zi, 26 martie, au fost prezentate comunicări în cadrul următoarelor secțiuni: *Databases in museums and research, Coins and the Computer* și *Evaluation and Planning*. Remarcăm studiul prezentat de d-nul Attila Suhajda, *The graphical inventory system of the Hungarian National Museum*, în care a fost prezentat întregul sistem de operare și informațional al acestui modern program de inventariere a depozitelor și expozițiilor Muzeului Național Ungar, introdus în anul 1995.

După amiaza zilei a fost dedicată unei secțiuni speciale de postere și demonstrații, care a permis un util schimb de experiență între cercetătorii români și cei de peste hotare, al căror interes deosebit a fost vizibil și prin depășirea timpului rezervat acestui punct din program.

În dimineața ultimei zile (27 martie), au fost susținute comunicări în ultimele trei secțiuni: *General (2), Ceramic studies* și *Statistics and expert system*. Amintim un studiu aparținând specialiștilor G. G. Cory-Lauer F. C. Stănescu și M. Ciută, intitulat *Databases and programs for archaeoastronomical research*, care a prezentat un program pe calculator capabil să calculeze „efemeridele” Soarelui, Lunii și planetelor pentru orice perioadă istorică. Subliniem și noutatea domeniului în sine, arheoastronomia fiind evasinecunoscută la noi în țară.

După amiază a avut loc festivitatea oficială de închidere și o ședință a Adunării Generale a CAA (*COMPUTER APPLICATION IN ARCHAEOLOGY*), unde s-au discutat probleme legate de statutul și viitorul asociației, ca și locurile de desfășurare ale congreselor următoare (Birmingham – 1997, Barcelona – 1998). Au fost aduse mulțumiri publice celor doi organizatori locali, numiți de către Academia Română, pentru buna desfășurare a congresului – dr. V. Mihailescu-Bîrliba și dr. V. Chirica –, aceștia fiind realeși în Comitetul de Conducere (*STEERING COMMITTEE*). În aceeași după amiază a avut loc și ședința Comitetului de Conducere, care a confirmat hotărârile Adunării Generale a CAA și a soluționat alte probleme curente.

În ziua de 28 martie a fost organizată o excursie la mănăstirile cu frescă exterioară din nordul Moldovei.

La Congresul CAA de la Iași au participat 117 specialiști, dintre care mai mult de jumătate (59) au fost români, restul provenind din 16 țări: Marea Britanie (29), Argentina (2), Bulgaria (1), Cehia (1), Danemarca (2), Finlanda (2), Ungaria (3), Irlanda (1), Norvegia (6), Slovenia (1), Spania (2), Suedia (1), Elveția (1), Olanda (4), SUA (2) și Ucraina (1). S-au susținut 48 de comunicări (15 cu autori români). Lucrările congresului s-au desfășurat în sălile Academiei Române – Filiala Iași și ale Institutului de Informatică Teoretică al Academiei Române – Filiala Iași, precum și în sălile și laboratoarele Facultăților de Științe Economice și de Informatică ale Universității „Al. I. Cuza”, Iași.

În concluzie, se poate spune că acest prilej a fost stimulant pentru cercetările de acest tip și în țara noastră, în vederea sincronizării cu nivelul atins de cercetarea arheologică din țările vest-europene. În multe din comunicările prezentate s-a subliniat că, dincolo de a fi un lux, computerul trebuie să devină o prezență obligatorie în toate segmentele investigației arheologice, fără de care nu se mai poate concepe astăzi nici un progres în acest domeniu. Tocmai la acest aspect – al

dotării (retroproiectoare, aspectomate și computere) – ar putea fi menționate lipsurile congresului, în condițiile în care guvernul de atunci nu s-a implicat, motivând lipsa fondurilor. Depășind aceste greutăți, organizatorii au demonstrat că manifestări științifice de un asemenea nivel pot avea loc cu succes și în România.

CODRIN VALENTIN CHIRICA